

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Õigusloomega seotud konsolideeritud dokument

11.11.2010

EP-PE_TC1-COD(2010)0150

***I

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 11. novembril 2010. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2010, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 663/2009, millega luuakse abikava majanduse elavdamiseks ühenduse finantsabi andmisega energeetikaprojektidele
(EP-PE_TC1-COD(2010)0150)

PE 453.164

ET

ÜHINENUD MITMEKESISUSES

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 11. novembril 2010. aastal

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2010, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 663/2009, millega luuakse abikava majanduse elavdamiseks ühenduse finantsabi andmisega energeetikaprojektidele

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 194 lõike 1 punkti c,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

---

¹ 15. septembri 2010. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

² Euroopa Parlamendi 11. novembri 2010. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 663/2009¹ loodi majanduse elavdamiseks Euroopa majanduse elavdamise energeetikakava (EEPR), mille elluviimiseks anti 2009. ja 2010. aastaks 3,98 miljardit eurot.
- (2) Käesolev määrus ei tohiks piirata eesmärki anda võimalikult suur osa 3,98 miljardi euro suurusest rahastamispaketist 2010. aasta lõpuks määruse (EÜ) nr 663/2009 II peatükis osutatud allprogrammidele. Siiski on sätestatud, et osa sellest summast ei seota kohustustega nende allprogrammide raames.
- (3) Kooskõlas Euroopa tööhõive ja majanduskasvu 2020. aasta strateegiaga ning ELi kliima- ja energiapaketi ja 2006. aasta energiatõhususe tegevuskavaga aitab täiendavate taastuvate energiaallikate arendamine ja energiatõhususe edendamine kaasa keskkonnasäästlikule majanduskasvule, konkurentsivõimelise ja jätkusuutliku majanduse arendamisele ning kliimamuutuste vastasele võitlusele. Kõnealuste poliitikavaldkondade toetamisega luuakse liidus uusi töökohti ja keskkonnasäästikke võimalusi, millega soodustatakse konkurentsivõimelise, kindla ja jätkusuutliku majanduse arendamist. Sellega seoses on väga oluline, et erinevad valitsustasandid teeksid omavahel koostööd (mitmetasandiline valitsemine).

---

¹ ELT L 200, 31.7.2009, lk 31.

- (4) Suuremate finantsstiimulite pakkumine on peamine vahend suurtest stardikuludest tulenevate takistuste vähendamiseks ning energia säästva kasutamise soodustamiseks. Seepärast tuleks luua sihtotstarbeline rahastamisvahend („rahastamisvahend”), et kasutada määruse (EÜ) nr 663/2009 II peatüki kohaseid vahendeid, mida ei saa kohustustega siduda 2010. aasta lõpuks. Rahastamisvahendi loomist tuleks kaaluda komisjoni esitatud säästva energia rahastamise algatust arvestades. Kõnealuse rahastamisvahendiga tuleks toetada energiatõhususe ja taastuvenergia projekte ning hõlbustada kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel ning riigiasutustel energiatõhususe ja taastuvenergiaga seotud investeerimisprojektide (eriti nende, milles keskendutakse linnakeskkonnale) rahastamist. Selles protsessis tuleks tähelepanu pöörata koostoimele teiste liikmesriikides kättesaadavate rahaliste vahenditega, nagu struktuurifondid ja Ühtekuuluvusfond, Euroopa kohaliku energia abivahend (ELENA) ning Euroopa Regionaalarengu Fond määruse (EÜ) nr 397/2009¹ alusel, et vältida kattumist teiste finantsinstrumentidega.
- (5) Säästva energia investeerimisabi võib olla kõige tõhusam ja kasulikum, kui see suunatakse kohalikule tasandile. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, näiteks vastavate haldusstruktuuride kättesaadavuse või toimimisega seotud põhjustel, võib siiski olla tõhusam suunata abi riigi tasandile.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. mai 2009. aasta määrus (EÜ) nr 397/2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1080/2006, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi, seoses eluasemete energiatõhususe ja taastuvenergia alaste investeeringute abikõlblikkusega (ELT L 126, 21.5.2009, lk 3).

- (6) Selleks et maksimeerida liidu rahaliste vahendite mõju lühiperspektiivis, peaks rahastamisvahendit haldama üks või mitu sellist finantsvahendajat nagu rahvusvahelised finantsasutused. Selliste finantsvahendajate valimise alus peaks olema nende tõendatud suutlikkus kasutada rahalisi vahendeid kõige tõhusamalt ja tulemuslikumalt eesmärgiga kaasata võimalikult lühikese aja jooksul võimalikult palju teisi riiklikke ja erainvestoreid ning saavutada liidu rahastamise ja koguinvesteeringute võimalikult suur võimendus, et liidu piires oleks võimalik kaasata olulisi investeeringuid. Finants- ja majanduskriisis, mis mõjutab eriti ebasoodsalt kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rahalisi vahendeid, tuleks siiski tagada, et omavalitsuste raske eelarveseisund ei takistaks neid vahenditele juurde pääsemast.
- (7) Kooskõlas määrusega (EÜ) nr 663/2009 tuleks rahastamisvahendi kaudu rahastada üksnes investeerimisprojekte, millel on kiire, mõõdetav ja oluline mõju liidu majanduse elavdamisele, suuremale energiajulgeolekule ja kasvuhoonegaaside heite vähendamisele. Sellised investeerimisprojektid annavad kooskõlas Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkidega panuse keskkonnasäästlikku majanduskasvu, konkurentsivõimelise, seotud, säästva ja keskkonnasäästliku majanduse arengusse ning tööhõive säilitamisse, töökohtade loomisse ja võitluse kliimamuutuse vastu.

- (8) Määruses (EÜ) nr 663/2009 sätestatud kriteeriumidest tuleks rahastamisvahendi kaudu rahastatavate projektide valimisel ja abikõlblikkuse kindlakstegemisel kinni pidada. Projektide geograafiline tasakaalustatus on samuti oluline element, mida tuleb arvesse võtta, et tagada käesoleva määruse mõju majanduse elavdamisele kogu liidus, ning tunnistada asjaolu, et mõnes liikmesriigis ei ole määruse (EÜ) nr 663/2009 II peatüki raames projekte rahastatud või on rahastatud ainult osaliselt.
- (9) Kuna käesoleval määrusel peab olema lühiajaline majanduslik mõju, ei tohiks projekti taotluse saamise ja selle kohta lõpliku otsuse tegemise vahele jääda rohkem kui kuus kuud.
- (10) Eraldi juriidilised kohustused IIa peatüki kohaste eelarveliste kulukohustuste rakendamiseks tuleks võtta 31. märtsiks 2011.
- (11) Rahastamisvahend ei tohiks luua pretsedenti seoses liidu üldeelarve kasutamisega ja võimalike tulevaste rahastamismeetmetega, sealhulgas energiasektoris, vaid seda tuleks pidada majandusraskuste ajal vastu võetud erandlikuks meetmeks.

- (12) Arvestades tungivat vajadust leevendada majanduskriisi, peaksid määruse (EÜ) nr 663/2009 II peatüki alusel tehtud kulutused olema abikõlblikud alates 13. juulist 2009, sest paljud taotlejad soovisid, et kulutused muutuksid abikõlblikuks alates toetustaotluse esitamisest kooskõlas nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust)¹ artikliga 112. IIa peatüki alusel tehtud kulutused peaksid olema abikõlblikud alates 1. jaanuarist 2011.
- (13) Arvestades tungivat vajadust leevendada majanduskriisi, peaks käesolev määrus jõustuma kohe pärast selle avaldamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

---

¹ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

Artikkel 1
Määruse (EÜ) nr 663/2009 muutmine

Määrust (EÜ) nr 663/2009 muudetakse järgmiselt:

1) Artiklile 1 lisatakse järgmine lõik:

„Käesoleva määrusega võimaldatakse luua rahastamisvahend energiatõhususe ja taastuvenergia algatuste toetamiseks.”

2) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. 2009. ja 2010. aasta eelarveliste kulukohustuste täitmisega seotud II peatüki kohased eraldi juriidilised kohustused võetakse 31. detsembriks 2010. IIa peatüki kohased eraldi juriidilised kohustused võetakse 31. märtsiks 2011.”;

b) lisatakse järgmine lõige:

„3. II lisas kirjeldatud finantsvahendajad püüavad eraldada kõik liidu osalusena rahastamisvahendis kättesaadavad rahalised vahendid energiatõhususe ja taastuvenergia projektidega seotud investeerimisprojektide ning tehnilise abi toetamiseks hiljemalt 31. märtsil 2014. Pärast seda kuupäeva liidu osalusest tulenevaid rahalisi vahendeid enam ei eraldata. Kõik liidu osalusest tulenevad rahalised vahendid, mida finantsvahendajad ei ole 31. märtsiks 2014 eraldanud, tagastatakse liidu üldeelarvesse. Investeerimisprojektidele liidu osalusest eraldatud rahalised vahendid jäävad investeerituks kindlaksmääratud ajavahemikuks, mis lõpeb hiljemalt 31. märtsil 2034. Liidul on õigus saada rahastamisvahendisse tehtud investeeringutelt tulu rahastamisvahendi kogu eluea jooksul proportsionaalselt liidu osalusele rahastamisvahendis ja vastavalt tema osalusõigustele.”

3) Lisatakse järgmine peatükk:

„IIa PEATÜKK RAHASTAMISVAHEND

Artikkel 21a

Rahalised vahendid, mida ei saa kohustustega siduda II peatüki raames

1. Rahalised vahendid, mida kooskõlas artikli 3 lõikega 2 ei saa kohustustega siduda II peatüki raames ja mis moodustavad 146 344 644,50 eurot, eraldatakse artikli 1 neljandas lõigus osutatud rahastamisvahendi jaoks eesmärgiga töötada välja sobivad rahastamisvahendid koostöös finantsasutustega, et anda tugev tõuge energiatõhususe projektidele ja taastuvate energiaallikate kasutuselevõtu projektidele.
2. Rahastamisvahendit rakendatakse kooskõlas II lisaga. Artikli 23 lõiget 1 ei kohaldata rahastamisvahendile.
3. Liidu risk rahastamisvahendis, sealhulgas juhtimistasud ja muud abikõlblikud kulud, piirdub lõike 1 kohaselt liidu poolt rahastamisvahendisse makstava osaluse summaga ning liidu üldeelarve suhtes ei teki täiendavaid kohustusi.”

- 4) Artikkel 22 jäetakse välja.
- 5) Artiklit 23 muudetakse järgmiselt:
  - a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. EEPRi abist rahastatakse üksnes projektiga seotud kulusid, mida kannavad projekti rakendamise eest vastutavad abisaajad ning seoses artiklis 9 osutatud projektidega ka kolmandad isikud. II peatüki kohased kulud on abikõlblikud alates 13. juulist 2009.”;
  - b) lisatakse järgmine lõige:

„2a. Ila peatüki kohaselt antud finantsabi katab kulud, mis on seotud energiatõhususe ja taastuvenergia projektidega seotud investeerimisprojektide ning tehnilise abiga ning mille on kandnud II lisa A osa punktis 3 kirjeldatud abisaajad. Sellised kulud on abikõlblikud alates 1. jaanuarist 2011.”

6) Artiklit 27 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Komisjon esitab 30. juuniks 2013 Euroopa Parlamendile ja nõukogule IIa peatüki kohaselt võetud meetmete kohta vahehindamise aruande, mis keskendub eelkõige järgmisele:

- a) rahastamisvahendi kulutasuvus, võimendav mõju ja täiendavus;
- b) tõendid usaldusväärse finantsjuhtimise kohta;
- c) kui suures ulatuses on rahastamisvahend saavutanud käesolevas määruses püstitatud eesmärgid;
- d) millisel määral on vaja rahastamisvahendi raames jätkuvalt toetada energiatõhususe ja taastuvenergia projekte.

Vahehindamise aruandele lisatakse vajaduse korral, eelkõige kui komisjoni hinnang IIa peatüki alusel võetud meetmetele on positiivne, seadusandliku akti ettepanek rahastamisvahendi jätkamiseks.”;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele hindamisaruande EEPRi tulemuste kohta ning vastavalt finantsmääruse artikli 27 lõikele 4 läbiviidud hindamiste kohta.”

7) Artiklile 28 lisatakse järgmine lõik:

„Aruanne sisaldab teavet kõikide IIa peatüki kohaselt moodustatud rahastamisvahendi loomise ja rakendamisega seotud üldkulude kohta.”

8) Lisa nimetatakse ümber I lisaks ja lisatakse järgmine lisa:

„II lisa

Rahastamisvahend

A. Säästva energia projektide rahastamisvahendi rakendamine

1. Rahastamisvahendi reguleerimisala

Kõnealust rahastamisvahendit kasutatakse energia säästmise, energiatõhususe ja taastuvenergia projektide arendamiseks ning sellega hõlbustatakse kohalikel, piirkondlikel ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel riigi ametiasutustel nendes valdkondadesse investeerimist. Rahastamisvahendit rakendatakse kooskõlas eelarve täitmise delegeerimist käsitlevate finantsmääruse ja selle rakenduseeskirjade sätetega.

Rahastamisvahendit kasutatakse eelkõige linnakeskkonda hõlmavate säästva energia projektide rahastamiseks. Selle alla kuuluvad eelkõige projektid, mis puudutavad järgmist:

- a) avalikud hooned ja erahooned, mille puhul kasutatakse energiatõhusaid lahendusi ja/või taastuvenergiat, sealhulgas info- ja kommunikatsioonitehnoloogial (KT) põhinevaid lahendusi;

- b) suure energiatõhususega elektri ja soojuse koostootmisjaamadesse, sealhulgas mikrokoostootmisüksustesse, ning eelkõige taastuvenegial töötavatesse kaugkütte- ja kaugjahutusvõrkudesse tehtavad investeeringud;
- c) detsentraliseeritud kohalikud taastuvenegiaallikad ja nende ühendamine elektrivõrku;
- d) mikrotootmine taastuvatest energiaallikatest;
- e) keskkonnasäästlik linnatransport, et suurendada energiatõhusust ja toetada taastuvate energiaallikate integreerimist transpordisüsteemi, rõhuasetusega ühistranspordil, elektrisõidukitel ja vesinikkütusega sõidukitel ning kasvuhoonegaaside heite vähendamisel;
- f) kohalik infrastruktuur, sh avaliku välisinfrastruktuuri säästlik valgustus, näiteks tänavavalgustus, elektri säilitamise lahendused, arukad arvestid ja arukad võrgud, mis kasutavad IKTd täiel määral ära;

- g) innovatsiooni- ja majandusliku potentsiaaliga energiatõhususe ja taastuvenergia tehnoloogiad, milles kasutatakse parimaid olemasolevaid protsesse.

Rahastamisvahendit võib kasutada ka selleks, et pakkuda stiimuleid ja osutada tehnilist abi ning tõsta kohalike, piirkondlike ja riiklike ametiasutuste teadlikkust, et tagada struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi optimaalne kasutamine, eriti eluasemete ja muude hoonete energiatõhususe suurendamise ja taastuvenergia kasutamise soodustamise valdkonnas. Rahastamisvahendist toetatakse investeerimisprojekte, mis on majanduslikult ja rahanduslikult elujõulised, et maksta tagasi rahastamisvahendist eraldatud investeeringud ning meelitada ligi avaliku ja erasektori investeeringuid. Rahastamisvahend võib muu hulgas hõlmata reservide loomist ja kapitali assigneeringuid laenude, tagatiste, omakapitali ning muude finantstoodete jaoks. Peale selle võib kuni 15 % artiklis 21a osutatud rahalistest vahenditest kasutada tehnilise abi andmiseks kohalikele, piirkondlikele või riiklikele ametiasutustele energiatõhususe ja taastuvenergia projektidega seotud tehnoloogia loomisel ning selle esmases kasutuselevõtjargus.

2. Sünergia

Rahalise või tehnilise abi andmisel pööratakse tähelepanu ka koostoimele teiste liikmesriikides kättesaadavate rahaliste vahenditega, nagu struktuurifondid ja Ühtekuuluvusfond ning ELENA, et vältida kattumist teiste vahenditega.

3. Abisaajad

Abisaajad on soovitatavalt kohaliku ja piirkondliku tasandi ametiasutused ning nende nimel tegutsevad avalik- või eraõiguslikud isikud.

B. Koostöö finantsvahendajatega

1. Valimine ja üldnõuded, sealhulgas kulud

Rahastamisvahend luuakse koostöös ühe või mitme finantsvahendajaga ning selles võivad osaleda asjakohased investorid. Finantsvahendajate valimisel tuginetakse nende tõendatud suutlikkusele kasutada rahalisi vahendeid kõige tõhusamalt ja tulemuslikumalt kooskõlas käesolevas lisas esitatud eeskirjade ja kriteeriumidega.

Komisjon tagab, et rahastamisvahendi loomise ja rakendamisega seotud üldkulud, sealhulgas juhtimistasud ja teised abikõlblikud kulud, mille kohta on arve esitanud finantsvahendajad, jäävad võimalikult väikeseks kooskõlas sarnaste vahendite puhul kehtiva parima tavaga ning tagades rahastamisvahendi nõutava kvaliteedi.

Liidu osalust rahastamisvahendis rakendab komisjon vastavalt finantsmääruse artiklite 53 ja 54 sätetele.

Finantsvahendajad täidavad eelarve täitmise delegeerimist käsitlevaid asjakohaseid finantsmääruse ja selle rakenduseeskirjade nõudeid, eriti seoses hanke-eeskirjade, sisekontrolli, raamatupidamise ja välisauditiga. Finantsvahendajatele ei tehta kättesaadavaks muid rahalisi vahendeid kui juhtimistasud või rahastamisvahendi loomise ja rakendamisega seotud vahendid.

Rahastamisvahendi loomise üksikasjalikud tingimused ja raamtingimused, sh seire ja kontroll, sätestatakse komisjoni ja finantsvahendajate vahelises ühes või mitmes lepingus.

2. Teabe kättesaadavus

Rahastamisvahendiga tehakse Internetis kättesaadavaks kogu teave abikava juhtimise kohta, mis on oluline huvitatud isikutele. See hõlmab eelkõige taotluste esitamise korda, teavet parimate tavade kohta ning ülevaadet projektidest ja aruannetest.

C. Rahastamistingimused ning abikõlblikkus- ja valikukriteeriumid

1. Rahastamise ulatus

Kooskõlas käesoleva lisaga rahastatakse rahastamisvahendi kaudu üksnes järgmisi meetmeid:

- a) investeerimisprojektid, mille mõju liidu majanduse elavdamisele on kiire, mõõdetav ja oluline ning mis suurendavad energiajulgeolekut ja vähendavad kasvuhoonegaaside heidet, ning

b) tehniline abi energiatõhususe ja taastuenergia projektidele.

2. Arvesse võetavad asjaolud

Projektide valimisel pööratakse erilist tähelepanu geograafilisele tasakaalustatusele.

Investeeringuprojektide rahastamisel pööratakse tähelepanu sellele, et liidu rahastamise ja koguinvesteeringute võimendus oleks märkimisväärne, et võimaldada liidu piires kaasata olulisi investeeringuid. Üksikute investeeringuprojektide võimendus võib siiski olla erinev, kuna see sõltub paljudest teguritest, nagu projekti tegelik suurus ja liik, ning kohalikest tingimustest, sealhulgas abisaaja suurus ja finantssuutlikkus.

3. Tingimused, mille alusel saab rahastamisvahendist rahastada ametiasutusi

Energiatõhususe ja taastuvenergia projektidega seotud investeerimisprojektide või tehnilise abi rahastamist taotlevad ametiasutused peavad täitma järgmised tingimused:

- a) nad on võtnud poliitilise kohustuse või on võtmas poliitilist kohustust leevendada kliimamuutuste mõju, sh on kehtestanud konkreetsed eesmärgid, kui see on asjakohane, näiteks seoses energiatõhususe suurendamisega ja/või taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamisega;
- b) nad töötavad mitmeaastaste strateegiate väljatöötamise suunas kliimamuutuste mõju leevendamiseks ja kui see on asjakohane, oma eesmärkide saavutamiseks või osalevad mitmeaastases strateegias kohalikul, piirkondlikul või riiklikul tasandil kliimamuutuste mõju leevendamiseks;
- c) nad võtavad avalikult vastutuse oma üldstrateegia edu eest.

4. Rahastamisvahendi alusel rahastatavate investeerimisprojektide abikõlblikkus- ja valikukriteeriumid

Rahastamisvahendi raames rahastatavad investeerimisprojektid peavad vastama järgmistele abikõlblikkus- ja valikukriteeriumidele:

- a) lähenemisviisi usaldusväärsus ja tehniline õigsus;

- b) meetme täieliku investeerimisetapi finantspaketi usaldusväärsus ja kulutasuvus;
  - c) kõigi käesoleva määrusega hõlmatud projektide geograafiline tasakaalustatus;
  - d) projekti valmidusaste, mida määratletakse investeerimisetappi jõudmisena ja suurte kapitalikulutuste kandmisena võimalikult kiiresti;
  - e) millisel määral on juurdepääsu puudumine rahastamisele viivitanud meetme teostamist;
  - f) millisel määral aitab rahastamisvahendi kaudu antav abi stimuleerida avaliku ja erasektori investeeringute tegemist;
  - g) kvantitatiivne sotsiaal-majanduslik mõju;
  - h) kvantitatiivne keskkonnamõju.
5. Rahastamisvahendi alusel rahastatavate tehnilise abi projektide abikõlblikkus- ja valikukriteeriumid

Rahastamisvahendi kaudu rahastatavad tehnilise abi projektid peavad vastama punkti 4 alapunktides a, c, e, f ja g nimetatud abikõlblikkus- ja valikukriteeriumidele.”.

Artikkel 2
Jõustumine

Käesolev määrus jõustub selle Euroopa Liidu Teatajas avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja
